

Handleplan

Begrundelser for natur aktiviteter

Det er ikke nyt, at uderummet er betragtet som et ressourcerum, hvor man indsamler mad, og naturmaterialer, og det er ikke nyt, at man bruger naturen, rekreativt, men det er relativt nyt, at gøre uderummet til et betydende lærings - og udviklingsrum. Børn har godt til at komme ud i naturen, hvor de kan bruge kroppen, og sanserne til at lege, undersøge, erkende, og lære. For de bliver både sundere, klogere, og gladere af det. Det er påstand, som underbygges af stadig flere forskningsresultater fra Danmark, og udlandet. Derfor er det bl.a. vigtigt, at holde os for øje, at naturen skal være - ikke bare for denne generation, men også for generationer langt ud i fremtiden. Vi skal vise naturen hensyn, og fornuftig adfærd, og det er bedst, at lære det fra barnsben, da det vi hæger om i barndommen følger os resten af livet.

Naturen er et ideelt pædagogisk rum, der kan styrke forskellige intelligenser. Det er et relationelt rum, hvor det, at skabe sammenhæng, er en af de vigtigste opgaver. Det "sprog", der tilhører naturen, lyd, lugt, lys, og berøring, giver en øget opmærksomhed på de sammenhænge der forbinder alle ting. I dette rum er der plads til at dyrke kompleksiteten i tankeprocesserne ved, at udforske nye sammenhænge, da det bliver til et miljø, der er rigt på informationer, hvor ikke kun det skrivende ord værdsættes, men hvor billeder, og sanser tilføjer de tillærte erfaringer yderligere betydninger.

Dette rum har også betydning for barnets velvære, frisk luft er med til, at stimulere åndedrættet, udenfor er der ikke de samme problemer med afsondringer fra byggematerialer, støvgener, og for tør/fugtig luft, som vi møder indendørs. Når børnene opholder sig udendørs reduceres risikoen for overførsel af luftbårne sygdomme med det samme. For menneskets psykiske velbefindende, og for hjernens fysiske udvikling, er lys en uundværlig faktor, dvs. at lys som energikilde, har stor indflydelse på barnets indlærings, og koncentrationsevne. Peter Grahns projekt "Ute på dagis" er et, blandt mange internationale projekter, der dokumenter, at udelivet har stor betydning, for, og indflydelse på børns udvikling¹. Det er et af de mange internationale projekter, der dokumenter, at udelivet har en gavnlig virkning, her handler det konkret om det motoriske område, og områderne - koncentrationsevne, og sundhed. Ud fra dette projekt ser vi data med signifikant færre procent af sygedage, børn med bedre motorik, og bedre koncentrationsevne, blandt "naturbørn", end blandt "bybørn".

"Natur Center"

Vi vil transformere vores institution til et "Natur Center" som vil bære, både det kreative, og det eksperimentale karaktertræk. Teknikken, fremmedgørelsen, og vores måde at leve på gør, at

¹ Børn & Udeliv s.15

vi ikke føler os afhængige af naturen. Vi oplever, at naturen i dag bliver forstået som et sted hvor vi kan få oplevelser, som kulisse for vores fritidsaktiviteter. Med dette projekt vil vi prøve, at bevare den traditionelle tænkning omkring naturen, at vi er en del af naturen, og at interaktionen med naturen, har gensidig betydning for begge "partner".

Vægten på projektets kontekst vil lægge indenfor sansning/oplevelsen af natur, og naturfænomener, og konkret viden om flora, og fauna. Projektet vil rumme flere alsidige små projekter, som vil være med til, at realiserer det endelige mål.

Rammefaktorer:

- Natur områder med skove, skrænter, og bakker
- Fjorden
- Havet
- Marken
- Bondegården
- Selve institutionen, og området på legepladsen, som i flere etaper vil være transformeret til et improviseret " Natur Center ".

Overordnede mål:

- At natur, og naturfænomener bliver en integreret, og synlig del af institutionens hverdag
- At give børnene kendskab til naturen – give dem mulighed for at observere dyr, og planter, uden at skade disse
- At børnene udvikler respekt, og forståelse for naturen, og miljøet. Børnene skal have indsigt i, hvordan man færdes i naturen uden, at skade den
- At børnene oplever glæde ved at være i naturen
- At børnene får mulighed for, at blive udfordret motorisk, styrke deres koncentrations evne, og bruge deres fantasi.

Beskrivelse af forløbet

- og de pædagogiske overvejelser

Både som barn, og som voksen, når man går rundt i naturen, finder man mange ting, som man samler op, og putter i lommen. Tit kan de ting være udgangs punkt for gode samtaler, og et godt minde om turen, og naturen. Alle naturmaterialer har sine historier, de er smukke, eller mærkelige, og de er også inspirerende. Derfor vil vi starte Grønne Spirers projektet med

et pædagogisk forløb, som vil have et fælles karaktertræk, hvor hele institutionen (børnehave børn + klubbørn + personale) vil komme ud i en lille skov nær ved institutionen.

- Dette projekt vil sætte fokus på opmærksomhedspædagogikken.

Projektet vil være inddelt i to faser, og hver fase vil strække sig over en dag:

- Første fase / første dag: Før afgang vil alle sammen, dvs. også de voksne, få udleveret en plasticpose, hvor de skal samle alle de "mærkelige", spændende, sære, og sjove ting, som de finder på denne tur.
- Anden fase / anden dag: i stedet for, at gemme naturens små kunstværker væk, vil vi lægge dem frem i lyset, og lave en naturudstilling i institutionen. Vi vil lave collager, tegninger, og plancher med pressede blade, og blomster, osv. under temaet " Det finder vi i vores skove". Børnene vil have mulighed for at fortælle om deres oplevelser fra turen, og stille alle de spørgsmål, der vil opstå i deres refleksionsfase.

Under turen:

Børnene skal have mulighed for, at blive afbrudt af sanseindtrykkene undervejs, dvs., at de skal have god tid til, at udforske detaljer, undersøge, eksperimentere, og fordybe sig i det, de finder spændende i fællesskabet, eller individuelt. På denne måde vil de få større udbytte af turen. Derfor ser vi en mere produktiv realisering, af denne tur, på et mindre område, og derfor vælger vi området omkring selve institutionen, som har en meget god belægenhed i naturen. Som kommende pædagog, lige som alle de andre involverede voksne i dette projektet, må vi være meget bevidste om vores egen adfærd i naturen, da vi også er rolle modeller, som skal sikre, at vi ikke fratager børnene deres naturlige nysgerrighed, med vores spontane reaktioner. På børnenes spørgsmål skal vi svare med overvejelse omkring børnenes udviklingstrin, da uhensigtsmæssige, lange forklaringer ofte kan være diffuse for børn, derfor er det nødvendigt, at svarende indeholder begreber, som barnet kender, og at de er meget konkrete. Da vi selv føler, at vi vil komme i mange situationer hvor vores viden i biologi ikke kan tilfredsstille børnenes nysgerrighed, vil vi medbringe opslagsbøger med mange billeder, og prøve at finde forklaringer sammen med børnene, der kan tilfredsstille deres nysgerrighed. Tit møder vi mennesker i den pædagogiske verden, som distancere sig fra natur aktiviteter, da de føler mangel på kompetencen i området. Men vi vil prøve, at parafraser udtagelsen af biolog Ophelia Achton, fra hendes bog, at det ikke er sikkert, at der findes svar i biologiske bøger på de spørgsmål børnene kan komme med, da de fx kan lyde - Hvem bestemmer, hvornår egernet skal i seng? Ophelia Achton pointer, at det ikke er så vigtigt, at man kender artsnavnet, og at man er i stand til, at give det "korrekte" svar, da børnene har brug for en

betegnelse, der kan sætte tingene i sammenhæng med noget de allerede kender, fx en blå blomst, en blød blomst, eller en blød, blå blomst. Katalogisering af de forskellige arter, skal nok komme senere i deres udvikling, eller i forbindelse med nogle andre kontekster.

Tegn

- Hvordan børn agerer i møde med naturen
- Om børnene kunne lide at samle ind (observer deres nonverbale, og verbale sprog)
- Hvad er med til, at sætte grænser for deres opslugthed, og medleven
- Hvad de havde brug for (tid/viden/værktøj)
- Om de kan lide, at være med i de andres oplevelser, og opdagelser
- Var de intenst, eller kortvarigt opslugte af skoven.
- Hvor engageret er de for, at deltage i fremstilling af udstillings materialer

De andre aktiviteter vi vil fortage os i vores projekt vil bl.a. være at:

- Selv lave naturkosmetik
- Lave vores eget papir
- Lave en naturbog hvor vi kan skrive vores gode ideer og oplevelserne ned
- Udstille børnenes tegninger som vil blive tegnet ude i selve naturen
- Følge med i planternes spiring. Vi vil prøve at lave forsøg med spirende frø f.eks. bønner, ærter og karse.. herved kan vi undersøge, hvilke forhold der har betydning for frøenes evne til at spire.
- Følge med i naturens nedbrydning. Vi vil lave vores egen kompost (bygge en kompostbeholder, påfylde komposten, undersøge hvad vi kan kompostere)
- Bygge vejrstation, solur, og sandur.
- Lave fuglekasser som vi vil hænge op i skoven nær institutionen
- Lave fedt kugler til fugle. Og mange andre aktiviteter som skal være med til at realiser vores hovedmål.

Konklusion

Mening med vores projektet vil være, at fremme børnenes interesse, og forståelse for naturen, og miljøet, samt at lægge grunden til en varig glæde ved, og respekt for naturen, med et meget dynamisk udgangspunkt i pædagogikken, - opmærksomheds kompetencen. Intentionen med de pædagogiske overvejelser var, at finde en vej, som det enkelte barn bedst kunne gå ad, og finde det bedste læringsflow. Dette opfatter vi som en optimal intention som har givet positive resultater i forhold til de satte mål. Da vores første projektet har givet os en succes – oplevelsen, er vi klar til at gå på et højere oplevelsesniveau, som vil give det bedste resultat for den enkelte, i compensation for pædagogiske tiltag.